

Raadsnota

Raadsvergadering 2 juli 2018

Onderwerp: Regie en organisatie Kerstmarkt gemeentegrot 2018

Aan de gemeenteraad,

1. Doel, Samenvatting en Advies van het raadsvoorstel

Vrijdag 8 juni jl. heeft het bestuur van de stichting Evenementen Valkenburg aan de Geul Promotion (EVP) ons medegedeeld dat zij de Kerstmarkt in de gemeentegrot vanaf 2018 niet meer gaan organiseren. Hierover hebben we enkele gesprekken gevoerd met de stichtingsbestuurders. Dit heeft niet geleid tot heroverweging van hun besluit.

Omdat de ondergrondse Kerstmarkt in de gemeentegrot al vele jaren lang een unique selling point is en een noodzakelijk onderdeel vormt van onze Kerststad, zal de organisatie van deze markt zo snel mogelijk op een andere wijze moeten worden voorbereid en uitgevoerd. Daarbij rekening houdend met een korte voorbereidingstijd van nauwelijks 3,5 maanden vanaf nu.

Met deze Raadsnota vragen wij uw instemming om de regie van de organisatie Kerstmarkt gemeentegrot voor het jaar 2018 te mogen overnemen, rekening houdend met de aangegeven kansen en risico's.

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

Er moet een andere organisator voor de Kerstmarkt in de gemeentegrot gezocht worden. Voortgang van de twee ondergrondse Kerstmarkten is een voorwaarde om het unieke Kerstaanbod van Valkenburg « European City of Christmas 2018 » te kunnen blijven presenteren.

3. Relatie met bestaand beleid

Samen met ondernemers zorg dragen voor een uniek aanbod tijdens een van de belangrijkste economische periodes van het jaar voor onze gemeente.

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

De ondergrondse attracties vormen het fundament waarop onze Kerststad is gebouwd. Deze "unique selling points" genieten internationale bekendheid. De ondergrondse Kerstmarkten geplaatst binnen de setting van een bijzonder grottenstelsel zorgen jaarlijks voor meer dan 100.000 bezoekers in de Fluweelengrot en 155.000 in de Gemeentegrot. Van de 500.000 bezoeken tijdens Kerststad vinden er 155.000 plaats in de Gemeentegrot. Dat is 30 % van het totaal. Met een waardering van 7,7 scoorde deze laatste markt in een speciaal belevingsonderzoek het hoogst van alle Valkenburgse Kerstattracties.

Het totaal aantal bezoekers aan Kerststad Valkenburg zorgt jaarlijks voor meer dan 9 miljoen euro aan economische omzet bij bedrijven. Daarvan vloeit vanuit diverse belastingheffingen, verhuur publieke ruimte, de gemeentegrot en parkeergelden een bedrag van bijna 1 miljoen euro in de gemeentekas. Voor de berekeningsmethodiek verwijzen wij u naar de Evaluatienota Kerststad 2017 die u op 20 juni jl. ter kennisneming werd aangeboden.

Het doorgaan van de ondergrondse Kerstmarkt in de gemeentegrot is dan ook een absolute must voor het behoud van de kracht waarmee Kerststad Valkenburg honderdduizenden gasten in twee maanden tijd trekt.

Wij hebben de afgelopen dagen dan ook gezocht naar een goed alternatief waardoor de voortgang van de markt gegarandeerd kan worden. Het plan van aanpak is alleen gericht op de komende Kerstmarkt, editie 2018. De aanpak van de organisatie dit jaar zal worden meegenomen bij het ontwikkelen van een meerjarig beleid voor wat betreft de toekomst van Kerststad na 2018 in het algemeen en de exploitatie van de gemeentegrot tijdens de Kerst in het bijzonder.

De door ons college voorgestelde aanpak kan als volgt worden omschreven.

Juridische ondersteuning

Gelet op de omvang en complexiteit van dit omvangrijke project hebben wij besloten onze externe juridische adviseurs te vragen om hun adviezen en aanbevelingen met betrekking tot:

- De organisatiestructuur
- De aanbestedingen van werkzaamheden en het verlenen van andere opdrachten
- Het inzetten van personeel en vrijwilligers
- De overname van materialen
- Eventuele belastingen in verband met de exploitatie (o.a. vennootschapsbelasting)

Het benodigde budget voor juridische ondersteuning is opgenomen in de exploitatie-begroting van de Kerstmarkt gemeentegrot.

Organisatiestructuur

De uitgifte van de organisatie van een complex evenement met een omzet van ruim 1 miljoen euro aan een nieuwe externe partij vergt tijd en zou wellicht Europees aanbesteed moeten worden. Dat is gelet op de procedure voor zo'n aanbesteding en het ontwerpen van een uitgebreid bestek niet mogelijk in een paar weken tijd.

Samen met onze externe juridische adviseurs is gekeken naar een andere - de meest haalbare - vorm waarbij de gemeente het risico tot op zekere hoogte kan beheersen.

Niet alleen de uitgifte van de exploitatie maar ook de omschrijving van het bestek, het ontwikkelen van een visie op een meerjarige exploitatie, de keuze van partijen etc. kost minimaal een half jaar tijd. Die tijd is er niet. Over 3,5 maanden openen immers de deuren van Kerststad al.

Verder zal het uitgeven van een dergelijk omvangrijk project aan een extern bedrijf op zo'n korte termijn er toe leiden dat de gemeente - als eerste belanghebbende - in een behoorlijke mate risicodragend blijft. Een bedrijf dat op zo'n korte termijn een zo complexe en risicovolle opdracht aanvaardt, zal daarvoor een financieel surplus vragen om de risico's al bij voorbaat zo goed mogelijk af te kopen. En mogelijk zal een bedrijf ook dan nog als voorwaarde stellen dat de gemeente (mede) risico dragend zal zijn.

Voorgesteld wordt dan ook dat de gemeente de regie van de organisatie dit jaar zelf in handen neemt en de totale uitvoering met enkele externe partijen oppakt. De gemeente kan daardoor zelf zo mogelijk en/of nodig ook inspelen op eventuele risico's. Het voordeel is ook dat de gemeente de organisatie van dichtbij mee maakt en daarmee betere afwegingen kan maken voor een toekomstige planning van de exploitatie.

De gemeentelijke regie wordt bestuurlijk in handen gelegd van een stuurgroep die zich bezig houdt met de kaders en de bewaking van het budget. De stuurgroep staat onder leiding van de portefeuillehouder economie en toerisme, wethouder Claudia Bisschops.

De organisatie wordt operationeel opgepakt door een ambtelijke projectgroep, dit in nauw overleg met enkele externe partners die voor onderdelen van de uitvoering worden aangetrokken.

Wij zullen vanaf nu de commissie EFTR tijdens haar reguliere vergaderingen informeren over de voortgang van de organisatie en uitvoering en de financiële ontwikkelingen.

Operationeel

De uitvoering leggen wij in handen van een of enkele externe professionele partijen. Wij zijn inmiddels in gesprek met een bedrijf dat ons niet alleen administratief (o.a. standhouders, touroperators, marketing en communicatie) maar ook in de opbouw en afbouw en de Kerstmarkt zelf kan ondersteunen.

Daarnaast heeft het bestuur van de stichting Valkenburg Events (de organisatie van de markt in de Fluweelengrot) haar hulp aangeboden. Wij maken daar op onderdelen dankbaar gebruik van.

Voorts is contact gelegd met de VVV Zuid Limburg die het ticketsysteem voor beide grotten verzorgt en de touroperators organiseert en worden afspraken gemaakt met de stichting Kerststad Valkenburg aan de Geul.

De gemeente zal verder haar adviseurschap van de Marketinggroep omzetten in een actievere rol.

Personele inzet gemeentepersoneel

Door een tijdelijke herschikking van de werkzaamheden van enkele personeelsleden proberen we de nieuwe taken zoveel mogelijk met bestaand personeel op te vangen. Mocht dat niet lukken, dan zullen we tijdelijk voor vervanging moeten zorgen. Hiervoor is een bedrag in de exploitatiebegroting opgenomen.

Programmering

Gelet op de korte tijd die ons rest om de organisatie van de Kerstmarkt gemeentegrot gestalte te geven, is besloten de Kerstmarkt in te vullen met de programmering zoals die afgelopen jaar heeft plaatsgevonden. Dat betekent een sfeervolle aankleding van de grot, standhouders en een cateringdeel. Vooralsnog worden er geen vernieuwingen doorgevoerd.

Toekomst Kerstmarkt gemeentegrot vanaf 2019

Het College is zich bewust van het belang van de voortgang van de ondergrondse kerstmarkten en heeft op grond daarvan besloten om de regie van de exploitatie van de kerstmarkt in de gemeentegrot zo snel mogelijk op te pakken. Of de huidige structuur ook een toekomstige zou kunnen zijn, vormt onderdeel van de evaluatie. De huidige aanpak geeft ons namelijk de mogelijkheid om te kijken in de “keuken” van de organisatie en van daaruit met voorstellen te komen voor een meerjarige oplossing. Die zullen wij in het voorjaar van 2019 met uw raad bespreken. Dan ook bespreken wij de toekomst van de Kerstmarkt.

5. Samenwerking

Geschiedt met de overkoepelende stichting Kerststad Valkenburg, de VVV Zuid Limburg en de overige stakeholders.

6. Aanbestedingen

De exploitatie van de Kerstmarkt in de gemeentegrot wordt onder regie en verantwoordelijkheid van de gemeente opgepakt. De gemeente verstrekt opdrachten aan externe partijen om diensten en materialen te leveren. Omdat er nog slechts 3,5 maanden van voorbereiding zijn, een aanbestedingsprocedure minimaal 1 tot 2 maanden duurt en een bestek van werkzaamheden en diensten vaak complex is en zonder ervaring “in het veld” niet zo maar geschreven kan worden, zullen wij gebruik maken van de ontheffingsbepaling bij de aanbesteding en voor opdrachten waar het niet mogelijk is een aanbesteding te doen één op één afspraken maken over levering en prijzen. Uiteraard zullen wij de opdrachtverstrekking op een transparante manier afwerken en afspraken schriftelijk vastleggen. De opdrachten worden elke stuurgroep vergadering besproken.

7. Financiën

Wij hebben tot heden geen kennis kunnen nemen van de financiële onderbouwing van de organisatie van de Kerstmarkt 2017. Andere referentiecijfers met andere gelijksoortige evenementen zijn er niet.

Daardoor zijn we genooddaakt op basis van onze ervaringen, gesprekken met betrokkenen in 2017, de voorwaarden die zijn gesteld aan het verkrijgen van de vergunning en na ons overleg met de stichting die de exploitatie van de Fluweelengrot uitvoert, een voorlopige inschatting van de inkomsten en uitgaven te maken. Deze eerste concept begroting gaat uit van een tekort op de exploitatie van afgerond € 300.000 en omvat nog een aantal risico's. De concept-begroting ligt voor raadsleden ter inzage bij de griffie.

Voor wat betreft de inkomstenzijde kunnen wij een redelijke inschatting maken omdat het aantal bezoekers van de afgelopen jaren bekend is alsmede het aantal standhouders en de prijs die per stand gevraagd wordt. Wij hebben onze inschatting van het aantal bezoekers gebaseerd op het gemiddelde van de afgelopen drie jaar. Echter, hier schuilt natuurlijk het risico dat het bezoekersaantal onder de verwachtingen blijft door welke oorzaak dan ook. Valt het geraamde aantal tegen met bijvoorbeeld 10 % dan scheelt dat ongeveer € 80.000,- aan inkomsten.

De inschattingen van de uitgaven zijn onder andere gedaan op basis van gesprekken met ondernemers die bij de afgelopen exploitatie betrokken waren en de eisen die aan de komende vergunning worden gesteld. Omdat het slechts inschattingen zijn, vormen deze dus een risico.

De vakcommissie EFTR zullen wij elke vergadering rapporteren over de financiële ontwikkelingen.

Mocht de begroting op onderdelen naar boven moeten worden bijgesteld dan vragen wij uw raad ons college te machtigen dat te kunnen doen gelet op de korte tijd die ons rest tot de opening van de Kerstmarkt en de uitvoering daarvan. Verantwoording wordt afgelegd bij de afrekening van het project.

De financiële afrekening van het project “Kerstmarkt gemeentegrot” zullen wij samen met de inhoudelijke evaluatie uiterlijk in april 2019 aan uw raad ter besluitvorming voorleggen.

Overname materialen

De stichting EVP heeft de afgelopen jaren materialen aangeschaft c.q. op maat laten maken die nodig zijn bij de inrichting en organisatie. Van de materialen is op dit moment alleen een inventarislijst beschikbaar. De aanschafwaarde wordt in totaal geschat op € 100.000,-.

Wij zullen hierover in gesprek gaan met de stichting. Wij stellen uw raad voor ons toestemming te geven de materialen die nodig zijn aan te schaffen tegen een marktconforme prijs.

8. Communicatie

Zoals gebruikelijk zullen wij regelmatig met uw raad overleggen, bevindingen en ontwikkelingen terug koppelen en zo nodig voorstellen doen tot wijziging van de begrotingscijfers.

Communicatie met de bewoners en bedrijven vindt op de gebruikelijke wijze plaats.

9. Afwegingen en Advies

De voortgang van de exploitatie van een kerstmarkt in de gemeentegrot is noodzakelijk om het unieke product Kerststad Valkenburg te kunnen behouden. Gelet op de korte termijn die ons rest om de organisatie voor te bereiden, kan het nauwelijks anders dan dat de gemeente zelf de regie in handen neemt en de uitvoering van de exploitatie samen doet met enkele externe partijen. Op basis van een aantal aannames is een begroting van inkomsten en uitgaven gemaakt die de basis moet vormen voor de organisatie in 2018.

Een bestuurlijke stuurgroep draagt zorg voor het toezicht en geeft de kaders van de exploitatie aan. Een ambtelijke projectgroep draagt samen met enkele externe partijen zorg voor de uitvoering.

Wij stellen uw raad voor om:

- a) Kennis te nemen van het besluit van de stichting Evenementen Valkenburg aan de Geul Promotion de dato 24 juni 2018 om de exploitatie van de Kerstmarkt in de gemeentegrot per 2018 niet meer uit te voeren;
- b) Gelet op het spoedeisende karakter en het belang van de voortgang van deze Kerstmarkt de regie van de organisatie in handen te leggen van de gemeente;
- c) In te stemmen met de bij de raadstukken ter inzage liggende concept begroting en het tekort van € 300.000,- eenmalig ten laste te brengen van de algemene dekkingsreserve;
- d) Het college te machtigen om de begroting op onderdelen bij te stellen en de verantwoording daarvan achteraf te doen bij de afrekening van het project Kerstmarkt gemeentegrot;
- e) In te stemmen met de overname van een aantal goederen in eigendom van de stichting EVP en deze kosten ten laste te brengen van de algemene dekkingsreserve.

Burgemeester en wethouders zeggen toe dat de eindevaluatie van het project Kerstmarkt gemeentegrot 2018 uiterlijk in april 2019 ter bespreking en besluitvorming aan uw raad wordt voorgelegd.

10. Bijlagen

Diversen.

Het college van burgemeester en wethouders van Valkenburg aan de Geul,

L.T.J.M. Bongarts
algemeen directeur/gemeentesecretaris

dr. J.J. Schrijen
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 26 juni 2018;

Besluit:

- a) Kennis te nemen van het besluit van de stichting Evenementen Valkenburg aan de Geul Promotion de dato 24 juni 2018 om de exploitatie van de Kerstmarkt in de gemeentegrot per 2018 niet meer uit te voeren;
- b) Gelet op het spoedeisende karakter en het belang van de voortgang van deze Kerstmarkt de regie van de organisatie in handen te leggen van de gemeente;
- c) In te stemmen met de bij de raadstukken ter inzage liggende concept begroting en het tekort van € 300.000,00 eenmalig ten laste te brengen van de algemene dekkingsreserve;
- d) Het college te machtigen om de begroting op onderdelen bij te stellen en via maandelijkse rapportages aan de fractievoorzitters daarvan verslag te doen beginnend eind augustus. De fractievoorzitters kunnen op basis van de rapportages om een nader overleg vragen.
- e) In te stemmen met de overname van een aantal goederen in eigendom van de stichting EVP en deze kosten ten laste te brengen van de algemene dekkingsreserve.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van maandag 2 juli 2018.

De raad voornoemd,

mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

dr. J.J. Schrijen,
voorzitter